MUHANDISLIK & IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

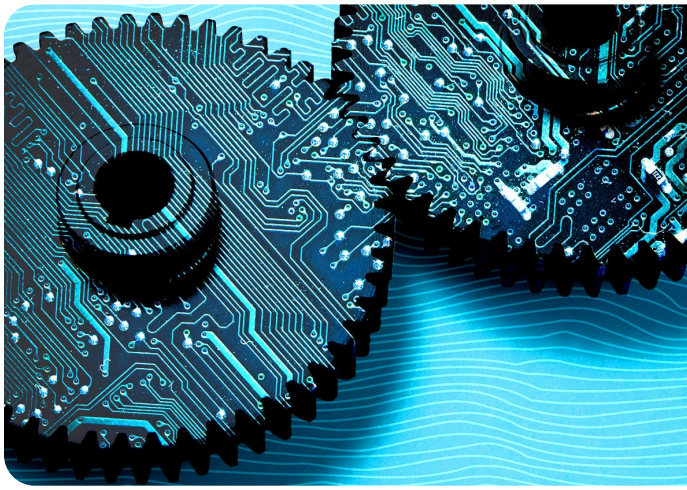
№4 (2)

2026
APREL

Milliy nashrlar
OAK: https://oak.uz/pages/4802

05.00.00 - Texnika fanlari
08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

ISSN: 3060-463X

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir:
Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:
Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor
Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor
Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,
Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent
Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD
Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)
Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.
Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor
Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikasiya va kompyuter tizimlari, telekommunikasiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

MUNDARIJA

BYUDJET SUBYEKTLARI ISHTIROKINI QISQARTIRISH ASOSIDA KREDIT RISKINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH 16
PhD. Mahmudov Rahimjon Hamid o‘g‘li
MINTAQA IQTISODIYOTI TARMOQLARINI KLASTERLASHTIRISH SALOHIYATINI RIVOJLANTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISHNING EMPIRIK MODELI: STATISTIK VA EKONOMETRIK TAHLIL 25
Ollokulova Feruza Mansurovna, Abdurahmonov Abdulaziz Maxmudovich
XO‘JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA PUL OQIMLARI AUDITINI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI 30
Atamurodov Saidmurad Yaxyoyevich, Sindarova Aziza Musurmon qizi
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISHNI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN’IY INTELLEKT ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH 42
Xasanov Sardor Xazratkulovich
IQTISODIY O‘SISH SIFATI VA UNI KO‘RSATKICHLARINING KONSEPTUAL ASOSLARI 50
Axmedov Xasanjon Muxamadovich
IQTISODIY O‘SISH SIFATI VA UNI KO‘RSATKICHLARINING KONSEPTUAL ASOSLARI 55
Axmedov Xasanjon Muxamadovich
ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING KORXONALAR RENTABELLIGIGA TA’SIRI 60
Hayitov Jamshid Xolboyevich
KREDITLASH MEXANIZMINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI VA UNING TARIXIY RIVOJLANISH BOSQICHLARI 65
Ortiqov Husan Usmonaliyevich
DAVLAT SEKTORIDA ICHKI AUDIT FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH 70
Xamidova Zarifa Urol qizi
ISTE’MOL NARXLARI INDEKSINI MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASHNI TAKOMILLASHTIRISH YO‘NALISHLARI 74
Ismailova Shaxnoza Uktamovna
XIZMATLAR SEKTORI RIVOJLANISHINING KAMBAG‘ALLIKKA TA’SIRINI BAHOLASH METODOLOGIYASI VA KO‘RSATKICHLAR TIZIMI 77
Dawletmuratov Adilbay Mirzaboyevich
BIZNES JARAYONLARINI MONITORING QILISH TIZIMINING HOZIRGI HOLATI TAHLILI 84
Dadajonova Madina Ravshan qizi
ISTE’MOL NARXLARI INDEKSINI MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASHNI TAKOMILLASHTIRISH YO‘NALISHLARI 89
Ismailova Shaxnoza Uktamovna
MINTAQA IQTISODIYOTI TARMOQLARINI KLASTERLASHTIRISH SALOHIYATINI RIVOJLANTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISHNING EMPIRIK MODELI: STATISTIK VA EKONOMETRIK TAHLIL 94
Ollokulova Feruza Mansurovna, Abdurahmonov Abdulaziz
ENERGIYA SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING KORXONALAR RENTABELLIGIGA TA’SIRI 100
Hayitov Jamshid Xolboyevich
IMPROVING THE EFFICIENCY OF BANKS’ GREEN FINANCING IN UZBEKISTAN AND KAZAKHSTAN 105
Maxmudov Rahimjon
MAHALLIY BUDJETLAR MUSTAQILLIGINI TAKOMILLASHTIRISH VA YANADA OSHIRISH 109
Abduraxmonova Gulmira
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNI SHAKLLANTIRISH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR 114
Teshabayev Dilmurod Boxodir o‘g‘li

FARG ‘ONA VILOYATINING INNOVATSION RIVOJLANISHI 120
Tuychieva Odina Nabiyevna
INDICATORS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE "GREEN" ECONOMY 131
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich
KREDITLASH MEXANIZMINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI VA UNING TARIXIY RIVOJLANISH BOSQICH LARI 140
Ortiqov Husan Usmonaliyevich
KORPORATIV BOSHQARUVNING XALQARO TAJRIBASI VA UNING QIYOSIY TAHLILI 144
Shakirova Gulbaxor Sharipdjanovna
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISHNI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN’IY INTELLEKT ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH 149
Xasanov Sardor Xazratkulovich
IQTISODIY XAVFSIZLIKNING INSTITUSIONAL ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ DAVLATLAR TAJRIBASI 156
Odinayev Ravzatullo Asatulloyevich
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY XAVFSIZLIGINI TA’MINLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH 161
Karimov Alibek Valievich
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA FRANCHAYZING TIZIMINI RIVOJLANTIRISHDA PLATFORMA MODELLARI VA ULARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH 167
Xodjayev Anvar Rasulovich, Nasimov Dilshodbek Hotam o‘g‘li
“O‘ZBEKISTON GTL” MAHSULOTLARNINING FIZIK-KIMYOVIY XOSSALARI VA ULARNI KOMPOUDIRLASH ASOSIDA EKOLOGIK TOZA YOQILG‘ILAR OLISH ISTIQBOLLARI 173
Ro‘ziyev Aliakbar, Hayitov Ruslan, Mavlonov Shohrux
HUDUDIY MEHNAT BANDLIGINI TA’MINLASHDA AVTOSERVIS KORXONALARINING ROLI 179
Marqayev Xurshid Aliqulovich
ASOSIY VOSITALAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH 183
Zaripova Sayohat Zafarovna
XIZMATLAR SOHASINI BOSHQARISHDAGI MUAMMOLAR VA YECHIMLAR: AGROTURIZM VA RAQAMLI XIZMATLAR ASOSIDA TAHLIL (ANDIJON VILOYATI MISOLIDA) 188
Oktamjonova Gulira’no Ikromjon qizi
BUXORO VILOYATI UY XO‘JALIKLARI HAYOT SIFATI VA IJTIMOIY-IQTISODIY AHVOLI: SO‘ROVNOMA NATIJALARI TAHLILI 192
Nizomov Asliddin, Musulmonova Shahlo, Izzatullayeva Ma’mura
DIRECTIONS FOR TOURISM DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN BASED ON DIGITAL TECHNOLOGIES 199
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich
QORA METALLURGIYA SANOATI VA ULARNING ISHLATILISHI 203
Sarimsakov Alisher Ubaydullaevich
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI BANDLIGINING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI 209
Yusupov Farhod Adamboyevich
TASVIRLARDAN YO‘L BELGILARINI TANIB OLISH ALGORITMLARI VA DASTURIY VOSITASINI ISHLAB CHIQISH 214
Toyirov Akbar Xasanovich, Yuldoshov Abdurahmon Baxtiyorovich
OLIY TA’LIMNI MOLIYALASHTIRISHNING ILG‘OR XORIJIY TAJRIBASI: SINGAPUR MISOLIDA 218
Kurbanov Baxodir Negmatullayevich

MUNDARIJA • СОДЕРЖАНИЕ • CONTENTS

MA'LUMOTLARGA ASOSLANGAN TURIZM BOSHQARUVI: O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARI 222
Ashurova Shaxnoza Almasovna

DAVLAT XARIDLARI BO'YICHA BYUDJET MABLAG'LARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI ICHKI AUDITNING ANALITIK KO'RSATKICHLARI ASOSIDA BAHOLASH 226
Meliboyev Askar Eshmuratovich

ГЛИНИСТЫЕ СЛАНЦЫ ЦЕНТРАЛЬНОГО И ЮЖНОГО УЗБЕКИСТАНА КАК СЫРЬЕВАЯ СМЕСЬ ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА ПОРТЛАНДЦЕМЕНТА 231
Карабаев А.М., Абдуллаева Д.Ф., Абдуллаев У.Х. Андакулова Н.Н.

ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМЫ МЕНЕДЖМЕНТА КАЧЕСТВА НА ПРОМЫШЛЕННОМ ПРЕДПРИЯТИИ 237
Садиков Жахонгир Носирджанович, Даулетмуратова Дилбар Калмуканмед кизи

РАЗРАБОТКА МЕХАТРОННОГО МОДУЛЯ ДЛЯ ВЫРАВНИВАНИЯ ПОВЕРХНОСТИ МЕТАЛЛА ПОСЛЕ ЗАЛИВКИ 243
Мирджураев Сарвар Алишер угли

MAHALLIY BUDJET DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDA YASHIRIN IQTISODIYOTNING TA'SIRI 246
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich

AGROKLASTERLAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING EKONOMETRIK MODELLARI 250
O'rinboyev Ulug'bek Otabekovich

ИССЛЕДОВАНИЕ ПОРИСТОЙ СТРУКТУРЫ И ВЛАГОПОГЛОЩАЮЩИХ СВОЙСТВ КОМПОЗИТНОГО ВЯЖУЩЕГО 259
Тургунбаев Уринбек, Шарипова Дилафруз, Худойбердиев Жамшид

ИССЛЕДОВАНИЕ НАПРЯЖЁННО-ДЕФОРМИРОВАННОГО СОСТОЯНИЯ ЯЧЕЙКИ СВЕТОПРОЗРАЧНОГО ОГРАЖДЕНИЯ ПРИ ВОЗДЕЙСТВИИ ЛОКАЛЬНОЙ СЕЙСМИЧЕСКОЙ НАГРУЗКИ 265
Давронов Олимбек, Туляганов Азиз

PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASTERLARNING EKSPORT SALOHIYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI 271
Mamasoliyev G'ayratbek Maxamadyusupovich

RAQAMLI IQTISODIYOTNING TURIZMDA MOHIYATI VA AHAMIYATI 276
Abdullayeva Zulfiya Izzatovna

MINTAQAVIY SANOAT KORXONALARINING BIZNES JARAYONLARINI TAHLIL QILISH VA BAHOLASHNING ZAMONAVIY USULLARI (BPM, LEAN VA SIX SIGMA YONDASHUVLARI MISOLIDA) 279
Azimova Maxfuza Rashidovna

QURILISH SANOATI KORXONALARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI VA ULARNI EKOLOGIK BOSHQARISH TAMOYILLARI 284
Xolov Xamza Tojiddinovich

O'ZBEKISTONDA AHOLINI QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BILAN TA'MINLASHNING IQTISODIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH: EKONOMETRIK TAHLIL VA PROGNOZLASH 292
Matjonov Bekjon Ravshonbekovich, Ibragimova Nodira Kadamovna

A THEORETICAL MODEL LINKING GENDER EQUALITY AND MANAGEMENT EFFICIENCY 297
Ochilova Intizor Sadikovna

QIMMATLI QOG'OZLAR PORTFELIDAN KUTILAYOTGAN DAROMADGA TA'SIR QILUVCHI OMILLARNI EKONOMETRIK MODEL ORQALI BAHOLASH 303
Sindarov Fazliddin Kaxramonovich

MAMLAKAT KIMYO SANOATIDAGI KORXONALAR FAOLIYATIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISH JARAYONI VA ULARNING TAHLILI 312
Odilova Malika Abdushukur qizi

RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI ISHLAB CHIQARISH SANOATIGA JORIY ETISH 317
Abdivoyitova Sarvinoz Abduxayit qizi, Maxmudov Abrorxon Axmadxonovich
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV HISOBI TIZIMINI TASHKIL ETISHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI 321
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich
TIJORAT BANKLARINING INVESTITSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI 326
Dagarov Bekzod Muzaffar o'g'li
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA RAQOBAT MUHITINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI VA TENDENSIYALARI 332
Qulmetov Mansurbek Ro'zmatovich
USING ENGINEERING MODELS TO MEASURE SME RISKS IN UZBEKISTAN 340
Djumabayeva Dilobar Asatillayevna
BANK FAOLIYATIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ASOSIY MASALALARI 347
Yusufov Javohirtshoh Ozod o'g'li, Xolmirzayev Elbek Baxtiyorovich
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR JARAYONIDA TALABALARNING IJODKORLIK KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH 353
Meyliyeva Shoxista Rustamovna
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ 358
Усманова Азиза Баходировна
O'ZBEKISTONDA ELEKTR YORITISH MAHSULOTLARI BOZORINI INNOVATSION LOKALIZATSIYA ASOSIDA RIVOJLANTIRISH: DINAMIKA, TAHLIL VA PROGNOZ 363
Jurayev Murotjon Sotivoldiyevich
HUDUDLAR RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASH VA REYTINGLASH 371
Kosimov Bobir Abdigafarovich
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLUATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH 376
Amirov Shavkat Rahmatullayevich
ОСНОВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТРАНСПОРТНОЙ ЛОГИСТИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ 383
Мурадов Алишер Курбанбаевич
ФОРМИРОВАНИЕ БИЗНЕС-ПАРАДИГМЫ АГРОТУРИЗМА КАК УСЛОВИЕ ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ 390
Усманова Диляфруз Каршиевна
WAYS TO IMPROVE THE REGIONAL STRUCTURE OF THE INDUSTRY OF NAVAI REGION 396
Uralov Eliboy Omonovich
JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULK SOLIG'INI TAKOMILLASHTIRISHDA SAMARALI XORIJIY TAJRIBA 400
Safarova Shahzoda
НАЛОГОВОЕ СТИМУЛИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ АКТИВНОСТИ: МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ И ПРАКТИКА УЗБЕКИСТАНА 405
Рафиева Зарина Хусановна
INDUSTRY 4.0 SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHNING ILMIY-AMALIY MASALALARI 410
Djuraeva Guzal Shavkatovna

SUG‘URTA TASHKILOTLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA’MINLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR 414
Xalikulova Shirin Utkir qizi

TIJORAT BANKLARIDA AKTIVLAR SIFATINI OSHIRISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI 418
Ruziyev Baxtiyor Salimboyevich

ВЗАИМОСВЯЗЬ УРОВНЯ РАЗВИТИЯ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО СЛОВАРЯ И ЛИДЕРСКИХ КАЧЕСТВ У ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА 425
Рихсибоева Нигора Низомиддин кизи, Тоймухамедова Дилобар Хуснитдиновна

TURIZM KORXONALARIDA INTEGRATSIYALASHGAN MARKETING KOMMUNIKATSIYALARINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI 434
Sobirjonov Asrorbek Sobitjon o‘g‘li

KAM SUV TALABCHAN SEMENT OLISH UCHUN RATSIONAL TARKIBNI TADQIQ QILISH 440
X.V. Yusupov, Babayev Sultonbek Sunnat o‘g‘li

ENHANCING THE EFFICIENCY OF ISLAMIC FINANCING MECHANISMS IN EMERGING ECONOMIES: EVIDENCE FROM MURABAHA-BASED INSTRUMENTS AND PUBLIC-PRIVATE INVESTMENT MODELS 445
Nazarov Nodirjon Namoz o‘g‘li

TURIZM XIZMATLAR BOZORIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISH OMILLARI 453
Ibragimov Husen Ismailovich

STUDIES ON OBTAINING AZOSUPERPHOSPHATE BY TREATING HIGH-CARBONATE, LOW-GRADE CENTRAL KYZYLKUM PHOSPHORITES WITH VARIOUS DOSAGES OF AMMONIUM SULFATE AND SULFURIC ACID 457
Saidov Hakimboy O‘rinboyevich

HUDUDIY SANOAT ISHLAB CHIQARISHNI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH OMILLARI 463
Avliyaqulov Xudoyberdi, Ollokulova Feruza Mansurovna

NAVOIY VILOYATI SANOATI RIVOJLANISHINI BANDLIK VA INVESTITSIYA OQIMLARI ASOSIDA MODELLASHTIRISH 466
Baqoyev Husan Nuriddinovich

TURIZM KORXONALARIDA INTEGRATSIYALASHGAN MARKETING KOMMUNIKATSIYALARINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI 474
Sobirjonov Asrorbek Sobitjon o‘g‘li

YER VA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI VA INTEGRAL KO‘RSATKICHLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH 480
Rustamov Umidjon Xayitboyevich

AGROKLASTERLAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING EKONOMETRIK MODELLARI 485
O‘rinboyev Ulug‘bek Otabekovich

TRANSPORT-LOGISTIKA TIZIMLARIDA XARAJATLARNI KAMAYTIRISH VA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING ZAMONAVIY YO‘LLARI 494
Olimov Maqsudjon Komiljon o‘g‘li, Saydullayeva Dilnoza Komil qizi

BENTONIT YORDAMIDA ISHLATILGAN TURBINA MOYLARINI TOZALASH ASOSIDA BAZAVIY MOY OLISH IMKONIYATLARI 502
Salomatov Behruz To‘ymurodovich, Panoyev Nodir Shavkatovich, Safarov Jasur Alijon o‘g‘li

INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARIDA QAROR QABUL QILISH VA KOMMUNIKATSIYA SAMARADORLIGI 506
Sotvoldiyeva Xurliqo G‘ayratjon qizi

CHEMICAL–MINERALOGICAL CHARACTERIZATION AND DRY BENEFICIATION TECHNOLOGY OF FELDSPAR FROM THE SULTAN UVAYS DEPOSIT 512
Buranova Dinara Baxtiyarovna

TRANSPORT LOGISTIKASIDA AVTOMOBIL TRANSPORTI ORQALI YUK TASHISH JARAYONIDAGI TAVAKKALCHILIKLARNI SUG‘URTALASHNING IQTISODIY AHAMIYATI 520
Jabborov Islom Xusan o‘g‘li

MAGNIT O‘ZAGI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORLARDA MEXANIK ZO‘RIQISH VA ISROFLARNI KAMAYTIRISH HAMDA TEXNIK-IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH MAQSADIDA ELLIPS KESIMNING OPTIMAL PARAMETRLARINI TANLASH 524
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna

ОТ ДЕКЛАРАЦИЙ К ДЕЙСТВИЮ: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ БАРЬЕРЫ РЕАЛИЗАЦИИ ЦЕЛЕЙ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ 531
Салахутдинова Юлдуз Голибовна

ISSIQLIK ELEKTR STANSIYALARI ISHINI SUN’IY INTELLEKT ORQALI BASHORAT QILISH VA YAXSHILASH 536
Axmadjonov Ixtiyorjon Rovshanjon o‘g‘li, Umurzakova Dilnoza Maxamadjanovna

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QO‘SHILGAN QIYMAT SOLIG‘INI QAYTARISH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH: RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA O‘ZBEKISTON UCHUN RISKKA ASOSLANGAN MODEL 542
Tuxliyev Bozor Karimovich, Dusiyarov Sherzod Xolmuratovich

O‘ZBEKISTONDA AGROFOTOVOLTAIKA: ILMIY-AMALIY RIVOJLANISH, PILOT LOYIHALAR VALIDATSIYASI VA ME’YORIY-HUQUQIY ISTIQBOLLAR 552
Shog‘o‘chqorov Sanjar Qodir o‘g‘li

MINTAQAVIY INFRATUZILMANING IJTIMOIY TABAQALASHUVGA TA’SIRINI BAHOLASHNING NAZARIY ASOSLARI 563
Babajanova Dilfuza Abdurasulovna

SANOAT KORXONALARIDA KLASTERLASHUV JARAYONLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI PLATFORMALARNING AHAMIYATI 568
Xusanova Malohat Mingnorovna

ПРИМЕНЕНИЕ АЛГОРИТМИЧЕСКОГО ПОДХОДА В ФИНАНСОВОМ УЧЁТЕ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ НЕФТЕГАЗОПЕРЕРАБОТКИ 574
Икрамова Хилола Ровшан кизи

SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISH 583
Nurova Farog‘at Salohiddin qizi

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA XARAJATLAR SAMARADORLIGINI TA’MINLASHDA AUTSORSING VA AUTSTAFFINGDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI 590
Fayzullayev Nurulla Baxromovich

TIJORAT BANKLARIDA YASHIL DEPOZITLAR VA YASHIL KREDITLAR HAJMINI OSHIRISH YO‘LLARI 596
Berdiyev Akram O‘ktamovich

AHOLI BANDLIGINI TA’MINLASHNING NAZARIY ASOSLARI 601
Sherkulova Nodirabegim Baxordin qizi

DAVLATNING IJTIMOIY SOHA MUASSASALARI MOLIYAVIY RESURSLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI TAKOMILLASHTIRISH 608
Hasanov To‘lqin Axmatovich

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISH MARKAZLARINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI 616
Urazov Sadulla Shodiyevich

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI TASHQI SAVDOSINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH YO‘NALISHLARI 621
Turayev Abduvoxid Kuldashevich

O‘ZBEKISTONDA RAQAMLI TA’LIM TEXNOLOGIYALARI ORQALI INDIVIDUAL SPORTCHILARNI TAYYORLASH TIZIMI BOSHQARUVI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO‘NALISHLARI 625
Junaydullaev Mels Asliddin o‘g‘li

ECONOMIC SOLUTIONS OF THE COLLECTOR SYSTEM FOR THE EFFECTIVE USE OF THE UNDERGROUND ENVIRONMENT IN URBAN PLANNING 630
Usmonov Quvvat Turdievich, Orazbayeva Nazokat Maksetovna, Usmonova Madina Quvvat qizi

SUN’IY INTELLEKT VA MASHINALI O‘RGANISH TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA KORXONALAR MOLIYAVIY HOLATINI HUDUDLAR VA TARMOQLAR KESIMIDA TAHLIL QILISH 635
Muxamadjonova Durdona Adashboy qizi

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT BYUDJETI DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHDA SOLIQLARNING ROLI 642
P.SH. Usmonov

ASINXRON MOTORLARDAGI TASHQI SOCHILMA MAGNIT MAYDONINI O‘LCHASH ORQALI DIAGNOSTIKA QILISH 646
Pirmatov Nurali, Bekishev Allabergen, Kurbonov Najmiddin, Jalilov Akobir

ОСОБЕННОСТИ ТРАНСПОРТНЫХ УСЛУГ И ИХ КЛАССИФИКАЦИЯ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ САМАРКАНДСКОЙ ОБЛАСТИ 652
Х.Б. Убайдуллаев

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI 659
Rapikov Toxirjon Yuldashbayevich

“QUYUV MEXANIKA ZAVODI” AJDA ASOSIY VOSITALARNING BUXGALTERIYA HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI 664
Suyunova Zuxra Bahodir qizi

RAQAMLI IQTISODIYOTDA MILLIY TO‘LOV TIZIMI SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI 670
Amonov Alisher Rajab o‘g‘li

VALYUTA BOZORI KUTILMALARI VA ISHONCH OMILINING MILLIY VALYUTA BARQARORLIGIDAGI ROLI: KUTISHLAR NAZARIYASI ASOSIDA TAHLIL 675
G‘afurov Olimjon G‘olib o‘g‘li

O‘ZBEKISTON BANK AMALIYOTIDA ISLOM MOLIYASI QOIDALARIGA AMAL QILUVCHI BANKLAR FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH 679
Sayfullayev Sirojiddin Soli o‘g‘li

ИСКОННЫЕ СЛОВА, ЗАИМСТВОВАНИЯ И КАЛЬКИРОВАНИЕ В ГЕНДЕРНОЙ ЛЕКСИКЕ РУССКОГО ЯЗЫКА: ДИАХРОНИЧЕСКИЙ И СИНХРОНИЧЕСКИЙ АСПЕКТЫ 687
Худойкулова Феруза Меликуловна

TIJORAT BANKLARIDA MOLIYAVIY SAMARADORLIK TUSHUNCHASI VA UNI BAHOLASH MEZONLARI 693
Kamolov Sardorbek Davlatjon o‘g‘li

JISMONIY SHAXSLARNI SOLIQQA TORTISHDA XALQARO FISKAL RAG‘BATLANTIRISH TAJRIBASI VA UNING O‘ZBEKISTONDA QO‘LLANILISHI: IJTIMOIY-EKOLOGIK YONDASHUV 700
Saidrasulov Ibrohim Ixtiyor o‘g‘li

XO‘JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA ICHKI AUDITNI TRANSFORMATSIYA QILISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI 705
Maxmudova Sharifa Elmurodovna

DEVELOPMENT OF E-LEARNING AND EDUCATIONAL PLATFORMS IN UZBEKISTAN 713
Akhrorova Munavvar, Elshodbek Musayev, Fazilat Kamalova, Rahmatjon Erkaboyev, Sabrina Ziyakulova

AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARI SOHASIDA MAJBURIYATLARNING IQTISODIY MOHIYATI, TASNIFI VA O‘ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 721
Amirov Askar Aktamovich

SUG‘URTA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING HUDUDIY JIHATLARI 725
Mamadjanov Shuhrat Jalolidinovich

BUDJETLARARO MUNOSABATLAR ORQALI HUDUDLAR O‘RTASIDAGI MOLIYAVIY NOMUTANOSIBLIKNI BARTARAF ETISHNING NAZARIY JIHATLARI 730
Alimqulov Hikmatulla Baxrom o‘g‘li

SURXONDARYO VILOYATI SHEROBOD TUMANI TUPROQLARINING XOSSALARI VA ULARNING SIFAT KO‘RSATKICHLARI 735
Botirov Behzod Bahodir o‘g‘li

DAVLAT MOLIYASINI BOSHQARISHDA RAQAMLI MONITORING TIZIMLARINING FISKAL SAMARADORLIKKA TA’SIRI 740
Berdibekov Adhamjon Ilhomjon o‘g‘li

O‘ZBEKISTONDA DAVLAT BUDJETI XARAJATLARINING O‘ZGARISH TENDENSIYALARI 745
Ashirov Jasur Dilshod o‘g‘li

BANK XIZMATLARI SAMARADORLIGI VA ULARNI BAHOLASH 750
Avazbek Jo‘rayev

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA ELEKTRON TIJORATNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI VA TRANSFORMATSION OMILLARI 757
Aripov Ulug‘bek Bahodirovich

MEHNAT HAQI FONDINING SHAKLLANISHIGA TA’SIR ETUVCHI OMILLARNI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH VA PROGNOZLASH 763
Nomozov Ilhomjon Ziyodullo o‘g‘li

NOMODDIY AKTIVLAR YARATISHGA QARATILGAN TADQIQOT XARAJATLARI SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI 766
Ishanqulov Izzatilla Nurillayevich,

QURILISH KORXONALARIDA MOLIYAVIY RESURSLARNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY USULLARI 770
Toshimov Azizbek Hakimovich,

AKSIYADORLIK JAMIYATLARI TOMONIDAN INVESTITSIYA LOYIHALARINI REJALASHTIRISH 773
Qurbonov Nuriddin Ro‘ziqulovich

PAXTA XOM ASHYOSINI CHUQUR QAYTA ISHLASH ORQALI QO‘SHIMCHA QIYMAT YARATISH 780
Abdullayev Hamidulla Abdug‘ani o‘g‘li, Sayitbayev Shermirza Datkamirzayevich

O‘ZBEKISTONDA INVESTITSIYA MUHITINI YAXSHILASHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI 785
Xushvoqov Azizbek Sirojiddinovich

O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TO‘G‘RIDAN-TO‘G‘RI XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI 792
Mamatkulova Nadira Makkamovna

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INSON KAPITALIGA INVESTITSIYALAR: O‘ZBEKISTON TAJRIBASI 800
Zaripov Xurshid Zakir o‘g‘li, Masharipova Xosiyat Matrasulovna, Yakubova Yulduz Raimovna

QUYOSH PANELLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI VA ULARNING ENERGETIKA TIZIMINI RIVOJLANTIRISHDAGI AHAMIYATI 806
Ergash Bobobekov

O‘ZBEKISTONDA “YASHIL” SANOAT ZONALARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI 813
Abduraxmonov Valijon G‘ofurovich, Yusupova Dilnigor A’zamjon qizi

MINTAQA SANOAT KORXONALARIDA IQTISODIY O‘SISHGA TA’SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI 817
Astanayev Kulmaxammat Sanayevich

TIKUVCHILIKDA AVTOMATLASHTIRISH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO‘LLARI 823
Ergasheva Rashida Abdug‘aniyevna

SME INTERNATIONALIZATION IN EMERGING ECONOMIES: DIGITALIZATION, ADAPTIVE CAPABILITIES, AND IMPLICATIONS FOR FEMALE ENTREPRENEURSHIP 827
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi

QAYTA ISHLASH SANOATI IQTISODIY SALOHIYATINI STATISTIK O‘RGANISH YO‘NALISHLARINI DASTLABKI KO‘RIB CHIQISH OMILLARINI TAHLIL ETISH 832
Rahimov Abdihakim Muxammadiyevich

HUDUDIY IQTISODIY SALOHIYATNI BAHOLASH ORQALI ELEKTRON TIJORAT TIZIMINI INNOVATSION TAKOMILLASHTIRISH 836
Ravshanova Muhayyo Maxmanazarovna

IQTISODIYOT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA FISKAL INSTRUMENTLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING AMALIY JIHATLARI 840
Mardonov Kamoliddin Karamiddinovich

CHORVACHILIK TARMOG‘INI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA STATISTIK TAHLILNING IQTISODIY AHAMIYATI 846
Husenov Adham Aktamovich

PAXTA VA G‘ALLA MAYDONLARIDA SUV SARFI, HOSILDORLIK, ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI VA SOF DAROMAD KO‘RSATKICHLARINING IQTISODIY TAHLILI 850
Turgunbayev Utkir Begimovich

XUSUSIY TIJORAT BANKLARNING RESURS BAZASINI MUSTAHKAMLASH BILAN BOG’LIQ MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO’LLARI 854
Ibragimov Xamidbek Jumaniyazovich

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MINTAQAVIY KORXONALAR BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI 858
Toxirova Nigora Zokirjon qizi

HUDUDLARDA XIZMATLAR SOHASINING INNOVATSION RIVOJLANISHINI BAHOLASH USULLARI VA XORIJ TAJRIBASI 865
Abdikayumov Bekzod Turdiniyozovich

RAQAMLI DAVRDA OILAVIY TURIZM: XIZMATLARNI ONLAYN PLATFORMALARDA (BOOKING, AIRBNB) MUVAFFAQIYATLI SOTISH 870
Ozoda Pardayeva

O‘ZBEKISTONDA QURILISH SOHASIDA AUDITORLIK FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH VA SOHAGA XOS METODIKALARNI JORIY ETISH MASALALARI 877
Tulovov Erkinjon To‘lqin o‘g‘li

SUV TA’MINOTI TIZIMLARIDA AKTIVLAR HAYOT SIKLINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIYASI 882
Suleymanov Farrux Raximjon o‘g‘li
QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO‘JALIGIDA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI KOMPLEKS BAHOLASH VA UNI OSHIRISHNING USTUVOR YO‘NALISHLARI 887
Shixiyev Raxim Muhammedovich
QISHLOQ XO‘JALIGIDA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANGANLIK UCHUN SOLIQ HISOBOTINI AVTOMATIK SHAKLLANTIRISHNING SUVDAN SAMARALI FOYDALANISHGA TA’SIRINING EKONOMETRIK TAHLILI 893
Sodiq Boymurotov
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ТУРИСТСКОГО РЕГИОНА: ИНТЕГРИРОВАННАЯ ТРЁХУРОВНЕВАЯ МОДЕЛЬ 900
Б. Б. Собиров
MOLIYAVIY HISOBOT AUDITINING YAKUNIY BOSQICHINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI 909
Meliyev Isroil Ismoilovich
TAQSIMLANGAN WEB-TIZIMLARDA MIKROFRONTEND ARXITEKTURASINING HISOBLASH MURAKKABLIGI VA MA’LUMOT ALMASHINUVI TAHLILI 917
Jo‘rayev Sherali Umarjonovich
FISKAL VA MONETAR SIYOSATNI MUVOFIQLASHTIRISH ORQALI INFLYATSION XATARLARNI KAMAYTIRISH 924
Narkuziyev Anvar Rustamovich
O‘ZBEKISTONDA KREDIT GAROVI MAQSADIDA KO‘CHAR MULKLARNI BAHOLASHNING ME’YORIY-HUQUQIY VA METODOLOGIK MUAMMOLARI HAMDA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO‘NALISHLARI 931
Xo‘jamqulov Jasur Jo‘ra o‘g‘li
XORIJIY INVESTITSIYALAR ASOSIDA KORXONA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH TAHLILI 940
Almanov Xurshid Ismoilovich

XORIJIY INVESTITSIYALAR ASOSIDA KORXONA INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH TAHLILI

Almanov Xurshid Ismoilovich
TDIU mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya: Maqolada korxonalarda investitsiya loyihalarini moliyalashtirish mexanizmini takomillashtirish masalalari «Damira Beverages» MChJ misolida tadqiq etilgan. Loyihaning umumiy qiymati, moliyalashtirish qoldig'i, yillik va yarim yillik prognoz ko'rsatkichlari hamda amalda o'zlashtirilgan xorijiy investitsiyalar hajmi tahlil qilingan. Tadqiqot jarayonida tizimli, qiyosiy, statistik, gorizontal va koeffitsientlar tahlili usullaridan foydalanilgan. Natijalar loyiha bo'yicha investitsiyalarni o'zlashtirish sur'atlari yuqori bo'lganini, biroq prognoz, qoldiq summa va amaldagi ko'rsatkichlar o'rtasida muayyan nomutanosibliklar mavjudligini ko'rsatgan. Maqolada moliyalashtirish manbalarini diversifikatsiya qilish, mablag' ajratishni loyiha bosqichlariga bog'lash, moliyaviy monitoringni kuchaytirish va investitsiya samaradorligini natijaviy ko'rsatkichlar asosida baholash bo'yicha takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: investitsiya loyihasi, moliyalashtirish mexanizmi, xorijiy investitsiyalar, moliyaviy rejalashtirish, investitsiyalarni o'zlashtirish, moliyaviy monitoring, samaradorlik.

Abstract: The article examines the issues of improving the mechanism for financing investment projects at enterprises using "Damira Beverages" LLC as a case study. The total project value, financing balance, annual and semi-annual forecast indicators, and the actual volume of foreign investment utilized were analyzed. The study employed systematic, comparative, statistical, horizontal, and coefficient analysis methods. The results indicate that the rate of investment utilization under the project was high; however, certain discrepancies exist between the forecast, remaining balance, and actual indicators. The article develops proposals for diversifying financing sources, linking fund allocation to project stages, strengthening financial monitoring, and evaluating investment efficiency based on performance indicators.

Keywords: investment project, financing mechanism, foreign investment, financial planning, investment utilization, financial monitoring, efficiency.

Аннотация: В статье на примере ООО «Damira Beverages» исследованы вопросы совершенствования механизма финансирования инвестиционных проектов на предприятиях. Проанализированы общая стоимость проекта, остаток финансирования, годовые и полугодовые прогнозные показатели, а также фактический объём освоенных иностранных инвестиций. В процессе исследования использованы методы системного, сравнительного, статистического, горизонтального и коэффициентного анализа. Результаты показали, что темпы освоения инвестиций по проекту были высокими, однако между прогнозными показателями, остатком финансирования и фактическими показателями имеются определённые несоответствия. В статье разработаны предложения по диверсификации источников финансирования, увязке выделения средств с этапами реализации проекта, усилению финансового мониторинга и оценке эффективности инвестиций на основе результативных показателей.

Ключевые слова: инвестиционный проект, механизм финансирования, иностранные инвестиции, финансовое планирование, освоение инвестиций, финансовый мониторинг, эффективность.

KIRISH

Hozirgi sharoitda korxonalarning barqaror rivojlanishi, ishlab chiqarish quvvatlarini kengaytirish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va raqobatbardosh mahsulotlar ishlab chiqarish ko'p jihatdan investitsiya loyihalarini samarali moliyalashtirishga bog'liq. Ayniqsa, yirik sanoat loyihalarini amalga oshirishda korxonalarning ichki moliyaviy resurslari yetarli bo'lmagan holatlarda to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar, xorijiy kreditlar, bank mablag'lari va boshqa moliyaviy instrumentlar muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli investitsiya mablag'larini jalb qilish bilan bir qatorda, ularni o'z vaqtida va maqsadli o'zlashtirish, moliyalashtirish grafigini loyihaning texnik bosqichlari bilan muvofiqlashtirish hamda mablag'lardan foydalanish natijadorligini baholash dolzarb ilmiy-amaliy masala hisoblanadi.

Toshkent shahri iqtisodiyotida amalga oshirilayotgan investitsiya loyihalari hududning sanoat va xizmat ko'rsatish salohiyatini oshirish, yangi ish o'rinlarini yaratish, import o'rnini bosuvchi va eksportbop mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirishga xizmat qiladi. Biroq ayrim loyihalarda rejalashtirilgan va amalda o'zlashtirilgan investitsiyalar o'rtasida sezilarli farqlar mavjudligi moliyaviy rejalashtirish, prognozlash va monitoring

mexanizmlarini yanada takomillashtirish zaruratini ko‘rsatadi. Bunday holatlarda faqat o‘zlashtirilgan mablag‘lar hajmini baholash yetarli emas, balki moliyalashtirishning manbalari, tarkibi, muddatlari, risklari va loyihaning yakuniy iqtisodiy natijalari ham kompleks tahlil qilinishi lozim.

Mazkur tadqiqotda Sergeli tumanida amalga oshirilayotgan «Damira Beverages» MChJning salqin ichimliklar ishlab chiqarishni tashkil etishga qaratilgan investitsiya loyihasi tahlil obyekti sifatida tanlangan. Loyihaning umumiy qiymati, moliyalashtirish qoldig‘i, yillik va yarim yillik prognoz ko‘rsatkichlari hamda amalda o‘zlashtirilgan xorijiy investitsiyalar asosida moliyalashtirish holati baholanadi. Tadqiqotning maqsadi korxona investitsiya loyihasini moliyalashtirish amaliyotidagi mavjud tendensiyalar va nomutanosibliklarni aniqlash, shuningdek, moliyaviy rejalashtirish, mablag‘larni maqsadli o‘zlashtirish va investitsiya loyihalari monitoringini takomillashtirish bo‘yicha ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqishdan iborat.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Investitsiyalar har qanday mamlakat iqtisodiyotining barqaror o‘sishini ta’minlovchi asosiy omil bo‘lib, u ishlab chiqarish salohiyatini kengaytirish, yangi ish o‘rinlarini yaratish, eksport hajmini oshirish va raqobatbardosh iqtisodiyotni shakllantirishda hal qiluvchi rol o‘ynaydi. Shu boisdan, O‘zbekiston Respublikasida samarali investitsiya siyosatini ishlab chiqish va uni izchil amalga oshirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida belgilanmoqda. Mazkur siyosat natijasida yildan-yilga investitsiyalar hajmining ortib borishi aksiyadorlik jamiyatlarining ishlab chiqarish salohiyatini kuchaytirishga xizmat qilmoqda.

“Investitsiya” atamasi turli ilmiy manbalarda bir-biridan farq qiluvchi ta’riflar bilan izohlanadi. Iqtisodiy adabiyotlarda, odatda, investitsiyalar kelgusida daromad olish maqsadida joriy davrda iqtisodiy loyihalarni amalga oshirish uchun yo‘naltirilgan mablag‘lar sifatida talqin etiladi. Masalan, iqtisodiy lug‘atlarda investitsiyalar “kapitalni uzoq muddatli qo‘yilmalar tariqasida turli tarmoqlarga sarf etiladigan xarajatlar yig‘indisi” sifatida izohlangan [1].

P. Masse investitsiyani iqtisodiy ehtiyojlarni hozirda emas, balki kelajakda qondirishga qaratilgan faoliyat sifatida ta’riflaydi. Uning fikriga ko‘ra, bu jarayon muayyan iste’molni hozirgi kunda amalga oshirmasdan, uni investitsiya qilingan ne’matlar yordamida kelajakda amalga oshirishga yo‘naltirishdan iboratdir [2].

MDH davlatlari iqtisodchi olimlari, xususan, L.I. Abalkin tomonidan bildirilgan fikrlarga ko‘ra, iqtisodiy o‘sishni ta’minlash va iqtisodiy inqirozning oldini olishda investitsiyalar muhim omil hisoblanadi. Abalkinning ta’kidlashicha, barqaror iqtisodiy o‘sish uchun, avvalo, ishlab chiqarishning pasayishini to‘xtatish, ishlab chiqarish vositalarining eskirishiga qarshi kurashish va investitsiyaviy faollikni oshirish lozim. U, ayniqsa, ishlab chiqarish infratuzilmasini zamonaviylashtirish va asosiy vositalarni yangilashda investitsiyalarsiz rivojlanish mumkin emasligini qayd etadi [3].

Akademik fikrlar investitsiya tushunchasining ko‘p qirrali va murakkab mohiyatga ega ekanligini ko‘rsatadi. Ayrim manbalarda investitsiyalar – bu faoliyatning o‘zi (ya’ni investitsiyalash), boshqalarida esa uning natijasi (ya’ni investitsiya obyekti) sifatida izohlanadi. Shu bilan birga, investitsiya manbalari ham ichki va tashqi manbalarga ajratilib, ularning amalga oshirish mexanizmlari bir-biridan farq qiladi. Tashqi investitsiyalar konvertatsiya, valyuta risklari, daromad repatriatsiyasi kabi muammolar bilan bog‘liq bo‘lsa, ichki investitsiyalar esa asosan mahalliy moliyaviy resurslarga tayanadi.

O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 25-dekabrdagi “Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to‘g‘risida”gi O‘RQ-598-son[1] Qonunida investitsiya tushunchasi quyidagicha yoritilgan: “Investitsiyalar – iqtisodiy va boshqa faoliyat obyektlariga kiritilgan moddiy va nomoddiy ne’matlar hamda ularga doir huquqlardir. Investitsiya faoliyati esa – investitsiya subyektlarining investitsiyalarni amalga oshirish bilan bog‘liq harakatlari majmuasidir” [4].

Mazkur ta’rif soddalashtirilgan bo‘lsa-da, investitsiyaning iqtisodiy, huquqiy va ijtimoiy mohiyatini to‘liq qamrab oladi, biroq amaliy nuqtai nazardan uni maqsadli kengaytirish talab etiladi. Chunki ba’zi ta’riflarda investitsion qo‘yilmalar, investitsion resurslar va investitsiya obyektlari tushunchalari chalkash holatda qo‘llanilgan. Bu esa, ayniqsa, aksiyadorlik jamiyatlarida investitsiyalarni samarali jalb etish va ularni boshqarish jarayonida aniqlik yetishmasligiga olib keladi.

UNCTAD tomonidan O‘zbekiston bo‘yicha tayyorlangan hisobotda xorijiy investitsiyalarni jalb etishda aksiyadorlik jamiyatlarining roli, huquqiy himoya darajasi, aksiyadorlar huquqlari va korporativ boshqaruv tizimi yoritilgan. Investorlarning eng katta xavotiri – mulk huquqlari va repatriatsiya kafolatlari bilan bog‘liq. Ularni hal etish orqali sarmoyador ishonchi ortadi [5].

“Korporativ boshqaruv kodeksi”da aksiyadorlik jamiyatlarida boshqaruv, nazorat, aksiyadorlar bilan munosabatlar, axborot ochiqligi kabi sohalarni tartibga soladi. Xalqaro tajriba asosida ishlab chiqilgan bo‘lib, samarali korporativ boshqaruv – investorlar ishonchini ta’minlovchi vosita sifatida ko‘rsatilgan [6].

Xulosa shuki, investitsiya tushunchasiga berilgan ta’riflar tahlili, uning nazariy va amaliy jihatlari, manbalarining diversifikatsiyasi, risklar va daromadlilik omillari orqali chuqurroq yondashishni talab etadi. Ayniqsa, aksiyadorlik jamiyatlari faoliyatini modernizatsiya qilishda investitsiyalarni jalb etish masalasi puxta

1 https://lex.uz/ru/docs/-4664142

iqtisodiy tahlil va mukammal qonunchilik asosida olib borilishi zarur.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda «Damira Beverages» MChJ investitsiya loyihasini moliyalashtirish mexanizmini o‘rganishda tizimli va qiyosiy tahlil usullaridan foydalanildi. Statistik usul asosida loyihaning umumiy qiymati, moliyalashtirish qoldig‘i, xorijiy investitsiyalarni o‘zlashtirish bo‘yicha prognoz va amaldagi ko‘rsatkichlar tahlil qilindi. Koeffitsientlar tahlili usuli loyihaning moliyalashtirilish darajasi hamda yillik va yarim yillik prognozlarning bajarilish holatini aniqlashda qo‘llanildi. Gorizontal tahlil yordamida amaldagi ko‘rsatkichlarning rejalashtirilgan miqdorlardan farqi baholandi. Tarkibiy tahlil o‘zlashtirilgan mablag‘larning loyiha umumiy qiymatidagi ulushini aniqlash imkonini berdi. Hisob-kitob va tahliliy usullar asosida moliyalashtirish sur’ati va natijadorligi baholandi. Mantiqiy umumlashtirish usuli orqali moliyaviy rejalashtirishdagi muammolar aniqlanib, investitsiya loyihalarini moliyalashtirish mexanizmini takomillashtirish bo‘yicha takliflar ishlab chiqildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlil obyekti sifatida Sergeli tumanida amalga oshirilayotgan «Damira Beverages» MChJ tomonidan salqin ichimliklar ishlab chiqarishni tashkil etish investitsion loyihasi tanlandi. Mazkur loyiha sanoat ishlab chiqarishiga yo‘naltirilganligi, xorijiy investor ishtirokida moliyalashtirilayotganligi va 2026-yilning birinchi yarmida investitsiyalarni o‘zlashtirish sur’ati yuqori bo‘lganligi bilan ahamiyatlidir (1-jadval).

1-jadval
«Damira Beverages» MChJ investitsion loyihasining asosiy ko‘rsatkichlari[2]

Ko‘rsatkichlar	Miqdori
Loyiha joylashgan hudud	Sergeli tumani
Loyiha yo‘nalishi	Salqin ichimliklar ishlab chiqarish
Loyiha quvvati	Yiliga 120 mln dona
Amalga oshirish muddati	2025–2027-yillar
Xorijiy investor	Sageyev Mayer
Xorijiy hamkor davlati	Rossiya
Loyihaning umumiy qiymati	180,0 mln dollar
2026-yil 1-yanvar holatiga qoldiq qiymati	95,0 mln dollar
2026-yilda o‘zlashtirish prognozi	90,0 mln dollar
2026-yil yanvar–iyun prognozi	44,0 mln dollar
2026-yil yanvar–iyun amalda o‘zlashtirilgan	98,0 mln dollar

Loyihaning umumiy qiymati 180 mln AQSh dollarini tashkil etib, 2026-yil 1-yanvar holatiga moliyalashtirilishi lozim bo‘lgan qoldiq summa 95 mln dollar sifatida ko‘rsatilgan. Demak, 2025-yil yakuniga qadar loyiha doirasida taxminan 85,0 mln dollar miqdorida investitsiya o‘zlashtirilgan bo‘lishi mumkin. Bu loyiha umumiy qiymatining 47,2 foiziga teng. Shundan kelib chiqib, 2026-yil boshiga kelib loyiha moliyalashtirishning qariyb yarmi ta’minlangan. 2026-yil uchun loyiha doirasida 90 mln dollar xorijiy investitsiya o‘zlashtirish rejalashtirilgan. Bu:

- loyiha umumiy qiymatining 50,0 foizini;
- 2026-yil boshiga qoldiq summaning 94,7 foizini tashkil etadi.

Yillik moliyalashtirish prognozi loyihaning qolgan qismini deyarli to‘liq moliyalashtirishni nazarda tutgan (2-jadval).

2-jadval
Loyihani moliyalashtirish samaradorligi ko‘rsatkichlari[3]

Tahliliy ko‘rsatkich	Hisob-kitob	Natija
2025-yil yakunigacha o‘zlashtirilgan mablag‘	180,0 – 95,0	85,0 mln dollar
2025-yil yakunigacha loyihaning moliyalashtirilish darajasi	85,0 / 180,0 × 100	47,2%
2026-yil I yarim yillik prognozining bajarilishi	98,0 / 44,0 × 100	222,7%

2 Manba: muallif ishlanmasi.
3 Manba: muallif ishlanmasi.

Yarim yillik prognozdan ortiqcha o‘zlashtirish	98,0 – 44,0	54,0 mln dollar
2026-yillik prognozning bajarilishi	98,0 / 90,0 × 100	108,9%
Yillik prognozdan ortiqcha o‘zlashtirish	98,0 – 90,0	8,0 mln dollar
Amaldagi o‘zlashtirishning loyiha qiymatidagi ulushi	98,0 / 180,0 × 100	54,4%
Amaldagi o‘zlashtirishning qoldiq summaga nisbati	98,0 / 95,0 × 100	103,2%

2026-yil yanvar–iyun oylarida loyiha bo‘yicha 44 mln dollar xorijiy investitsiya o‘zlashtirilishi prognoz qilingan. Amalda esa 98 mln dollar o‘zlashtirilgan. Natijada yarim yillik prognoz 222,7 foizga bajarilgan. Prognozga nisbatan 54 mln dollar ko‘p mablag‘ jalb qilingan.

Shuningdek, birinchi yarim yilning o‘zida 2026-yil uchun belgilangan 90 mln dollarlik yillik prognoz 108,9 foizga bajarilgan. Ya’ni yillik rejadan 8 mln dollar ortiq investitsiya o‘zlashtirilgan. Bu holat loyihani moliyalashtirish sur’atlari rejalashtirilgan ko‘rsatkichlarga nisbatan ancha yuqori bo‘lganini ko‘rsatadi. Bunga quyidagi omillar ta’sir etgan bo‘lishi mumkin:

- xorijiy investor tomonidan mablag‘larni moliyalashtirish grafigidan oldin ajratilishi;
- ishlab chiqarish uskunalarini tezlashtirilgan tartibda xarid qilish;
- qurilish-montaj ishlari sur’atining oshirilishi;
- import uskunalari uchun oldindan to‘lovlarning amalga oshirilishi;
- loyihani belgilangan muddatdan oldin ishga tushirish maqsadi.

Biroq bunday yuqori ortiqcha bajarilish rejalashtirish sifati bilan bog‘liq masalalarni ham keltirib chiqaradi. Yarim yillik prognoz amaldagi ko‘rsatkichdan 2,2 baravar kam belgilangan. Demak, moliyalashtirish rejasini shakllantirishda investorning haqiqiy to‘lov grafigi, shartnomalar va uskunalar yetkazib berish muddatlari to‘liq hisobga olinmagan bo‘lishi mumkin.

Moliyalashtirish mexanizmini baholash. Loyiha moliyalashtirishning asosiy manbasi xorijiy investitsiyalar hisoblanadi. Bunda asosiy ko‘rsatkichlarini quyidagilar qilib olamiz:

- xorijiy investorning ustav kapitaliga kiritgan ulushi;
- to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiyalar;
- xorijiy kreditlar;
- tijorat banklari kreditlari;
- korxonaning o‘z mablag‘lari;
- lizing yoki yetkazib beruvchilar krediti.

Loyihaning kapital tuzilmasi, qarz yuki va moliyaviy barqarorligini to‘liq baholash imkoniyatini belgilab beradi. Agar 98 mln dollar qarz mablag‘lari hisobidan moliyalashtirilgan bo‘lsa, foiz xarajatlari, kreditni qaytarish muddati, valyuta riski va qarzga xizmat ko‘rsatish koeffitsientlari alohida baholanishi lozim. Agar mablag‘ to‘g‘ridan-to‘g‘ri xorijiy investitsiya sifatida kiritilgan bo‘lsa, korxonaning qarz yuki oshmaydi, ammo xorijiy investorning ustav kapitalidagi ulushi va kelgusidagi dividend to‘lovlari ahamiyat kasb etadi.

Loyihaning iqtisodiy ahamiyati. Loyiha to‘liq ishga tushirilganda yiliga 120 mln dona salqin ichimlik ishlab chiqarish quvvati yaratiladi. Bu Toshkent shahri sanoat ishlab chiqarishini kengaytirish, oziq-ovqat sanoatida yangi quvvatlar tashkil etish va ichki bozor talabini mahalliy mahsulotlar bilan ta’minlash imkonini beradi.

Biroq loyihaning haqiqiy iqtisodiy samaradorligini baholash uchun quyidagi natijaviy ko‘rsatkichlar ham zarur:

- yaratiladigan yangi ish o‘rinlari;
- ishlab chiqarishning mahalliylashtirish darajasi;
- mahalliy xomashyo ulushi;
- yillik mahsulot sotish tushumi;
- eksport hajmi;
- budjetga soliq tushumlari;
- ishlab chiqarish tannarxi;
- sof foyda;
- investitsiyalarning qoplanish muddati;
- NPV va IRR ko‘rsatkichlari.

Loyihani moliyalashtirish holati bo‘yicha quyidagi jihatlarni ajratish mumkin:

- Moliyalashtirish manbalari va ularning tarkibi;
- Yarim yillik prognozning amaldagi investitsiya oqimiga nisbati;

Amalda o‘zlashtirilgan mablag‘ 2026-yil boshiga qoldiq summadan yuqori bo‘lib, hisobot ko‘rsatkichlari o‘rtasidagi mutanosiblikni yanada takomillashtirish imkoniyati mavjud. Moliyaviy o‘zlashtirish ko‘rsatkichlarini ishlab chiqarish quvvatining texnik tayyorlik darajasi bilan yanada uyg‘unlashtirish mumkin. Investitsiyalarning

asosiy vositalarga, qurilishga, import uskunalariga va aylanma mablag‘larga yo‘naltirilish ulushlarini batafsil aks ettirish maqsadga muvofiq. Loyihaning iqtisodiy, budjet va eksport samaradorligi bo‘yicha natijaviy indikatorlarni shakllantirish loyihaning samaradorligini yanada to‘liq baholash imkonini beradi.

Moliyalashtirish mexanizmini takomillashtirish bo‘yicha takliflar.

Birinchidan, loyiha bo‘yicha manbalar va foydalanish yo‘nalishlari matritsasi joriy qilinishi lozim. Unda xorijiy investor mablag‘lari, kreditlar, korxonaning o‘z mablag‘lari va boshqa manbalar alohida ko‘rsatilishi kerak.

Ikkinchidan, investitsiyalarni moliyalashtirish rejasi oylik va choraklik kesimda investorning to‘lov grafigi, uskunalar yetkazib berish shartnomalari va qurilish ishlarining kalendar rejasi bilan muvofiqlashtirilishi zarur.

Uchinchidan, mablag‘larni ajratishni loyihaning aniq bosqichlariga bog‘lash maqsadga muvofiq:

- qurilish ishlarining tugallanishi;
- uskunalarning yetkazib berilishi;
- montaj va sinov ishlari;
- ishlab chiqarish liniyalarini ishga tushirish;
- belgilangan quvvatga chiqish.

To‘rtinchidan, xorijiy valyutadagi kreditlar mavjud bo‘lsa, mahsulot eksportini yo‘lga qo‘yish orqali tabiiy valyuta xedjini shakllantirish lozim. Eksport tushumlari kredit va foiz to‘lovlarining valyuta riskini kamaytirishga xizmat qiladi.

Beshinchidan, loyihaning moliyaviy monitoringi faqat o‘zlashtirilgan mablag‘ hajmi bilan emas, balki bir dollar investitsiya hisobiga yaratilgan ishlab chiqarish quvvati, tushum, eksport, foyda va ish o‘rinlari asosida amalga oshirilishi kerak.

XULOSA VA TAKLIFLAR

«Damira Beverages» MChJ investitsion loyihasida 2026-yilning birinchi yarmida xorijiy mablag‘larni o‘zlashtirish yuqori sur’atda amalga oshirilgan. Yarim yillik prognoz 222,7 foizga, yillik prognoz esa birinchi yarim yilning o‘zida 108,9 foizga bajarilgan. Bu investorning moliyaviy faolligi va loyihani tezlashtirilgan tartibda amalga oshirish imkoniyati mavjudligini ko‘rsatadi.

Shu bilan birga, qoldiq summa, yillik prognoz va amaldagi o‘zlashtirish o‘rtasidagi tafovutlar loyihani moliyaviy rejalashtirish va hisobot tizimini takomillashtirishni talab etadi. Moliyalashtirish mexanizmining samaradorligini oshirish uchun investitsiya manbalarini diversifikatsiya qilish, mablag‘ ajratishni loyiha bosqichlariga bog‘lash, valyuta risklarini boshqarish va moliyaviy ko‘rsatkichlarni ishlab chiqarish natijalari bilan integratsiyalash zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 25-dekabrdagi “Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to‘g‘risida”gi O‘RQ-598-son Qonuni // URL: https://lex.uz/ru/docs/-4664142
2. Финансово-кредитный словарь. Т. – М.: «Финансы и статистика», 1984. - с. 470.
3. Виленский П.Л., Лившиц В.Н., Смоляк С.А. Оценка эффективности инвестиционных проектов. – М.: Издателство —ДЕЛО. -2002. С.22.
4. Ивасенко А.Г. Иностранные инвестиции: учебное пособие / А.Г. Ивасенко, Я.И. Никонова. – М.: КНОРУС, 2010. – 272 с.
5. Николаев М.А. Инвестиционная деятелност: учеб. пособие / М.А. Николаев. -Финансы и статистика; ИНФРА-М.- 336 с.
6. Кожахур В.М. Практикум по иностранным инвестициям. – 2-е изд. – М.: Издателско – торговая корпоратсия «Дашков и К», 2009. – 256 с.
7. Браун К. Маленкая книжка, которая научит вас инвестироват / К. Браун; пер. с англ. П.А. Самсонов. – Минск: «Попурри», 2009. – 240 с.;
8. Абалкин Л.И. Логика экономического роста. -М.: Институт экономики РАН, 2002. С. 228.

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S–5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod tumani 15-mavze 19-uy

+998 93 718 40 07 https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal t.me/yait_2100